

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420203359
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1420203359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. H., B. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - W. H., B. XX.XX.XXXX, X.: P. X, XXX XX X., C. - K. O., B. XX.XX.XXXX, X.: J. XX, XXX XX U. Y., zastúpený: Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s.r.o., so sídlom: Bajkalská 31, 827 25 Bratislava, IČO: 36 868 221, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 17.03.2021, č. k. 17P/35/2020-182, v spojení s opravným uznesením zo dňa 11.05.2021, č.k. 17P/35/2020-196, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 17.03.2021, č. k. 17P/35/2020-182, v spojení s opravným uznesením zo dňa 11.05.2021, č.k. 17P/35/2020-196, **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 17.03.2021, č. k. 17P/35/2020-182 rozhodol, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletú T. H. narodenú 29.10.2005 zo sumy 230,- eur mesačne na sumu 330,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc dňom 31.08.2020. Zročné výživné za obdobie od 31.08.2020 do 31.03.2021 v sume 703,23 eur súd prvej inštancie otcovi povolil zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletej. Súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Súd prvej inštancie zároveň určil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/195/2018-325 zo dňa 24.01.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/55/2018-368 zo dňa 24.10.2018 v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca maloletej. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že matka maloletej návrhom doručeným súdu dňa 31.08.2020 navrhla upraviť vyživovaciu povinnosť otca, pôvodne na sumu 280,- eur mesačne. Uviedla, že vyživovacia povinnosť otca bola upravovaná naposledy rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 13P/195/2016-325, zo dňa 24.01.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 20CoP/55/2018-368, zo dňa 24.10.2018, kedy bolo výživné otca určené vo výške 230,- eur. Uviedla, že od posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti otca uplynulo tri a pol roka, pričom od tejto doby sa zmenili pomery maloletej. Bola prijatá na stredoškolské štúdium na bilingválne gymnázium. Životné náklady sa jej zvýšili tak vekom, ako aj rastom cien a skutočnosťou, že sa naďalej intenzívne venuje krúžku kajakov. Mesačné náklady na bývanie uvádzala vo výške 330,- eur (240,- eur platby spojené s užívaním bytu, 35,19 eur náklady na TV a internet, 33,50 eur náklady na elektrinu, 10,- eur náklady na

koncesionárske poplatky a plyn, 5,- eur daň za byt). Uviedla tiež, že maloletej platí poisťku vo výške 26,60 eur, od septembra 2020 navýšenú na sumu 27,50 eur. Mesačné náklady na krúžok kajakov sú 25,- eur, ročný poplatok je 60,- eur. V septembri 2019 maloletej kúpila väčší kajak v hodnote 3.470,- eur a v novembri 2019 väčšie pádlo v sume 250,- eur. Zároveň uviedla, že v súvislosti so športovou činnosťou maloletej jej zakupuje izotonický nápoj. Maloletej mesačne dobíja kredit na mobil sumou 10,- eur, 3,- eurá týždenne jej dáva vreckové, mesačná električka maloletej stojí 13,45 eur. Maloletej platí tiež náklady na oblečenie, stravu, plaváreň, školské poplatky, školské výlety, školské drobnosti. Maloletej zároveň za výborné výsledky v škole zakúpila mobilný telefón s príslušenstvom, ten si ale v rámci oprávnených výdavkov neuplatnila. Zároveň uvádzala náklady na zdravotnú starostlivosť maloletej (očný lekár a dioptrické okuliare, dentálna starostlivosť, sedenia u psychológa, záťažové testy u športového lekára). Priemerné mesačné náklady vyčíslila v sume 583,- eur plus náklady na stravu. Uviedla, že je poberateľkou výsluhového dôchodku v sume 677,65 eur a zároveň poberateľkou starobného dôchodku v sume 230,70 eur. Privyrábala si ako poštová doručovateľka, zmluva na dobu určitú jej v jeseni 2020 končila. Vyčíslené náklady preukazovala dokladmi o ich úhradách. Po oboznámení sa s dokladmi o príjme otca maloletej matka zmenila požadovanú výšku výživného na maloletetú na sumu 480,- eur mesačne.

3. Otec maloletej vo svojom vyjadrení s návrhom nesúhlasil, uvádzal, že jeho pomery sa od posledného rozhodovania súdu nezmenili, uvádzal, že dosahuje príjem zo závislej činnosti vrátane nadčasov vo výške 1.100,- eur mesačne. Uvádzal, že okrem mesačného výživného vo výške 230,- eur, spláca zročné výživné splátkami vo výške 30,- eur mesačne a spláca tiež záväzok z úveru a má tiež náklady na pokrytie životných potrieb. Uviedol tiež, že v súvislosti s aktuálnou pandemiou je jeho príjem neistý. Náklady na maloletetú považoval za neúmerne navýšené výdavkami na kúpu kajaku, ktoré matka maloletej nevynecháva každý rok. Výdavky na maloletetú sa podľa otca výrazne neodlišujú od výdavkov v roku 2017, kedy bolo naposledy rozhodované o výške výživovacej povinnosti. Pokiaľ ide o výdavky, otec uvádzal, že tieto má vo výške spolu 1.436,31 eur, pričom 260,- eur tvorí mesačné výživné na maloletetú, vodné a stočné predstavuje 11,15 eur, elektrina predstavuje 37,- eur, plyn predstavuje 60,- eur, pôžička na bývanie predstavuje 250,- eur, opravy a údržba bytu predstavuje 150,- eur, pôžička vo VÚB banke predstavuje 202,44 eur, náklady na telefón predstavujú 20,- eur, náklady na internet predstavujú 17,- eur, náklady na životné poistenie predstavujú 24,22 eur, náklady na dôchodkové sporenie predstavujú 10,- eur, náklady na poistenie škody spôsobenej pri výkone povolania predstavujú 9,50 eur, náklady na úrazové poistenie predstavujú 15,- eur, náklady na cestu do zamestnania predstavujú 90,- eur a náklady na stravu predstavujú 280,- eur. Uviedol, že ostatné náklady na lieky, vitamíny, zdravotné ošetrenia, obuv, oblečenie, hygienu, oddych uhrádza podľa dostupných finančných možností. Uviedol tiež, že v minulosti mal úraz oka, poranenie chrbtice s čiastočným ochrnutím nohy, čo mu komplikuje prácu, a aj osobný život. S maloletetou sa nestretáva 4-5 rokov, po neslušných nadávkach, vyhrážaním sa políciou, obvinením z obťažovania. V marci 2018 vyplatil navrhovateľke sumu 18.870,- eur, na ktorej úhradu si vzal pôžičku, pričom očakáva, že jej bude musieť doplatiť 1.058,93 eur, na čo si bude musieť vziať ďalšiu pôžičku. Uvádzal tiež, že matka je vlastníčkou bytu v hodnote 160.000,- až 180.000,- eur.

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca maloletej a listinami založenými v súdnom spise, ako aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 13P/195/2018-325 zo dňa 24.01.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/55/2018-368 zo dňa 24.10.2018 a súvisiacim súdnym spisom a zistil nasledovný skutočný stav. Z výsluchu matky zistil, že oprávnené potreby maloletej sa v porovnaní s ich ostatným posudzovaním súdom zvýšili. Od posledného právoplatného rozhodnutia súdu je maloletetá staršia o tri roky. Matka jej zakúpila väčší kajak, väčšie pádlo, je to vysoká položka, 3.470,- eur bola loď, 250,- eur bolo pádlo. Potrebuje to na každodenný tréning. Od februára do novembra má sezónu, zúčastňuje sa aj pretekov. Oproti pôvodnému konaniu maloletej odporučili fixný aparát na sánku, tento sa platí sumou 1.500,- eur, a 1.500,- eur prepláca poisťovňa. Zabezpečila maloletej doučovanie v poslednom ročníku základnej školy, keď chcela ísť na bilingválne štúdium, to bolo 304,- eur, chodí na sústreďenia z kajakov, tento rok sa uskutočnilo iba dvakrát z dôvodu pandémie, to stálo 355,- eur. Zároveň vysokou položkou bola úhrada u dentistu, keďže jej chceli nasadiť fixný aparát, tak sa musia kontrolovať a opraviť zubné kazy, v súvislosti s tým uhradila 850,- eur, teda dosť vysokú položku a tiež maloletetá potrebuje okuliare, ktoré stáli 215,- eur. Otec maloletej okrem úhrad výživného a splátok zročného výživného na maloletetú neprispieva. Dlžné výživné zo zročného výživného by mal hradiť ešte do jedenásteho mesiaca tohto roku. Matka už nepracuje, je na starobnom dôchodku, poberá starobný dôchodok, výsluhový dôchodok a výživné na maloletetú od otca, spolu to predstavuje cca 1.180,- eur. Ak z toho odráta náklady súvisiace s bytom,

ostáva jej asi 850,- eur. Na maloletú priemerné náklady vyčíslila okolo 700,- eur, plus k tomu náklady na stravu. Z výsluchu otca maloletej súd prvej inštancie zistil, že maloletú nevidel takmer päť rokov. Nevie o nej nič, predtým jej posielal správy k narodeninám, k meninám, potom, čo mu vynadala do idiotov a kreténov, ju už nekontaktoval. Má za to, že bola spracovaná matkou. Pracuje na železnici. Jeho matka mala byť, ten si prerobil, býva v ňom, patrí jeho matke. Bral si pôžičku 25.000,- eur od známeho na prerobenie tohto bytu, spláca ju vo výške 250,- eur mesačne. Príjem má základ 1.150,- eur mesačne. Mali s matkou súdny spor, bol v ňom neúspešný, bral si pôžičku na jeho úhradu, bolo to skoro 19.000,- eur, jednalo sa o náhradu škody. Vodné a stočné predstavuje 11,30, elektrina 37,- eur, plyn 60,- eur, telefón 20,- eur, na opravy a údržbu bytu 150,- eur (zateplenie, opravy), internet 17,- eur, životné poistenie 24,20 eur, dôchodkové sporenie 10,- eur, poistenie za škody spôsobené pri výkone povolania 9,50 eur, úrazové poistenie pre zamestnanca 15,- eur, cesta do zamestnania je 90,- eur (pracuje na železničnej stanici v BA, dochádza zo U. Y., čo je nejakých 35-40 km, chodíva autom), strava 280,- eur, podľa mesiaca, počtu smien v práci. Známemu platí 250,-eur splátku pôžičky v súvislosti s prerábkou bytu, túto uvádzal aj v predchádzajúcom súdnom konaní, VÚB banke platí splátku 202,- eur, v súvislosti s vyplatením náhrady škody matke (prehratý súdny spor), úver čerpal niekedy v roku 2018, čerpal 20.000,- eur, platil pôvodne splátku 254,50 eur, teraz mu banka navrhla zníženie splátky, platí teda 202,- eur s tým, že sa mu predĺži splatnosť úveru. Iné výdavky nemá. Úhradu potrieb maloletej, spočívajúcu v nákladoch na školu, oblečenie, dopravu, životnú poistku, kúpu kajaku a pádla, nákladoch na telefón, nákladoch na športovú činnosť, doučovanie, voľnočasové aktivity, lekársku starostlivosť (okuliare, dentálna starostlivosť, psychológ, športový lekár), ako aj úhradu nákladov domácnosti matky mal súd prvej inštancie za preukázané z matkou predložených dokladov o úhrade a mal preukázané, že za mesiace september 2019 do mesiaca február 2020 matka vynaložila na maloletú ňou tvrdených v priemere 580,- eur mesačne, bez započítania nákladov na stravovanie v domácnosti. Z rozhodnutia č. VÚSZ - 65101021812700 zo dňa 15.06.2020 súd prvej inštancie zistil, že matka je poberateľkou výsluhového dôchodku vo výške 677,65 eur mesačne. Z rozhodnutia č. 61623160940 z 29.05.2020 súd prvej inštancie zistil, že matka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 230,70 eur (od 01.01.2021 zvýšený na 240,10 eur mesačne). Z oznámenia o skončení pracovného pomeru zo dňa 17.08.2020 v spojení s pracovnou zmluvou zo dňa 10.09.2019, súd prvej inštancie zistil, že matka v období od 16.09.2019 do 16.09.2020 pracovala na Slovenskej pošte a.s. ako poštový doručovateľ s priemernou čistou mzdou cca. 715,- eur mesačne (zistené z netto vyplatených miezd za obdobie 01-10/2020). Z dokladu o príjme otca maloletej za rok 2020 súd prvej inštancie zistil, že jeho priemerný čistý príjem predstavuje sumu cca. 1.588,- eur mesačne, v mesiaci január 2021 mal podľa vlastnej výpovede príjem okolo 1.800,- eur, v mesiaci február bol dočasne PN z dôvodu ochorenia Covid - 19, jeho príjem zo zamestnania bol 436,45 eur, nemocenská bola okolo 750,- eur.

5. Súd prvej inštancie právne posúdil vec podľa § 28 ods. 1 písm. a), b) a c), § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 4, § 75 ods. 1, Zákona o rodine a vecne vychádzal zo skutočného stavu zisteného na základe vykonaného dokazovania. Súd prvej inštancie pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca maloletej vychádzal z oprávnených potrieb maloletej, ako aj z možností rodičov maloletej, pričom sa zaoberal zmenou okolností od ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti otca maloletej (rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 13P/195/2018-325 zo dňa 24.01.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/55/2018-368 zo dňa 24.10.2018). Súd prvej inštancie vychádzal nielen zo skutočných príjmov, ale aj z toho, že tieto zodpovedajú možnostiam rodičov maloletej, ako aj miestnym možnostiam dosahovania príjmu. V ostatnom rozhodnutí súd vychádzal z matkou preukazovaných mesačných výdavkov na maloletú v sume 270,- eur mesačne (bez započítania nákladov na stravu), pričom náklady na bývanie v domácnosti matky predstavovali sumu okolo 330,- eur mesačne. Príjem matky maloletej bol v tomto období tvorený výsluhovým dôchodkom vo výške 638,05 eur, v roku 2015 zarobila na základe dohody o brigádnickej činnosti mesačne priemerne 223,45 eur netto, v roku 2016 244,36 netto, v roku 2017 293,95 netto. Príjem otca mal súd v tom čase preukázaný vo výške 917,68 eur netto v roku 2015 v mesiacoch september až december, priemerne netto 1.239,46 eur v roku 2016, a priemerne 1.162,99 eur za mesiace január až jún roku 2017 (priemerne súd ustálil príjem na sumu okolo 1.100,- eur mesačne. Súd v rámci konania vedeného pod sp. zn. 13P/195/2018 nepovažoval preukazovanie majetkových pomerov otca za vierohodné, osobitne nepovažoval za účelný výdavok na splácanie pôžičky slúžiacej na rekonštrukciu bytu vo vlastníctve jeho matky. Za týchto okolností je možné uzavrieť, že pomery predovšetkým tak oprávnenej, ako aj povinného, sa od ostatného rozhodovania zmenili. Pokiaľ ide o matku maloletej, tá v čase rozhodovania súdu prvej inštancie dosahovala porovnateľný príjem s obdobím, kedy bolo naposledy rozhodované o vyživovacej povinnosti otca maloletej, s tým, že v čase rozhodovania súdu bol tvorený výsluhovým dôchodkom v sume 677,65

eur a starobným dôchodkom v sume 240,10, pričom časť rozhodného obdobia do 16.09.2020 matka pracovala ako poštový doručovateľ s príjmom cca. 715,- eur netto. Maloletá je o tri roky staršia, začala navštevovať strednú školu, bilingválne gymnázium. Výdavky na maloletú jej matka riadne vyčíslila a tieto aj riadne preukázala. Tieto výdavky (bez započítania osobitného výdavku na loď a pádlo, potrebné pre športovú činnosť maloletej) predstavujú mesačne priemerne sumu 349,50 eur, pričom k nim treba pripočítať výdavky na stravu doma, ktoré s ohľadom na vek maloletej sú blízke výdavkom dospelého človeka (samotný otec maloletej svoje výdavky vyčíslil vo výške 280,- eur). Pri zohľadnení porovnateľných výdavkov na stravu, a to aj po zohľadnení skutočnosti, že výživa maloletej odráža aj vykonávaný výkonnostný šport, mal súd prvej inštancie za to, že oprávnené výdavky maloletej, a to aj bez započítaného nákladu na loď a pádlo, predstavuje sumu okolo 600,- eur mesačne. Hoci je pravdou, že započítanie výdavkov na samotnú loď aj pádlo pre športovú činnosť maloletej je potrebné rozpočítať do celého obdobia, kedy ich maloletá môže používať (nielen do obdobia, v rámci ktorého ich rozpočítavala matka maloletej), je dôvodné od otca požadovať, aby sa podieľal aj na nákladoch na túto záujmovú činnosť maloletej, a preto na tieto výdavky súd prvej inštancie pri určení výživného prihliadol. Otec stále pracuje na pozícii výpravcu, jeho netto priemerný mesačný príjem bol v roku 2020 1.588,- eur (v januári 2021 mal príjem cca. 1.800 eur, vo februári spolu s nemocenským cca. 1.200 eur). Svoje výdavky vyčíslil v sume 1.436,31 eur, do toho ale už započítal aj náklady na mesačné výživné na maloletú v sume 260,- eur. Započítal si aj náklady na splátky úverov (jeden známemu, so splátkou 250,- eur mesačne už súdy v predchádzajúcom konaní nepovažovali za nevyhnutný výdavok, nakoľko prostriedky z pôžičky mali byť použité na nehnuteľnosť, v ktorej síce otec maloletej býva, ale nie je v jeho vlastníctve, druhý úver súvisí s vyplatením náhrady škody matke maloletej). Otec maloletej navyše v rámci výdavkov uvádza sumu 150,- eur mesačne, ktorá má predstavovať rezervu na pokrývanie nákladov v domácnosti (napr. opravy, rekonštrukcie, ktoré sa v čase vyskytnú). K tomuto mal súd prvej inštancie za potrebné uviesť, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred výdavkami otca, obzvlášť pred výdavkami rezervného, nie nevyhnutného charakteru. Súd prvej inštancie ustálil, že aj pri akceptovaní celkovej výšky výdavkov v sume 1.431,31 eur mesačne, otec maloletej dosahuje dostatočný príjem na to, aby mohol uhrádzať výživné v sume 330,- eur mesačne, ktoré súd prvej inštancie ustálil ako výživné zohľadňujúce tak potreby maloletej, ako aj možnosti otca maloletej a zároveň zohľadňujúce skutočnosť, že o maloletú sa stará výlučne matka maloletej. Súd prvej inštancie vychádzal zo stavu v čase rozhodovania, preto neprihliadal na otcom uvádzané tvrdenia, že jeho zdravotný stav môže znemožniť do budúcnosti výkon súčasnej práce, a teda môže mať za následok zníženie príjmu. Otec argumentoval zdravotným stavom aj v predchádzajúcom súdnom konaní, odvtedy sa však práca otca nezmenila, zmenil sa naopak jeho príjem, ktorý je významne vyšší. Pokiaľ ide o zročné výživné, k tomu súd prvej inštancie dospel tak, že ho priznával od doručenia návrhu na súd, do dňa rozhodovania súdu, kedy už bolo zročné výživné za celé mesiace september 2020 až marec 2021 a za jeden deň mesiaca august 2020. Zročné výživné tak predstavuje sumu rozdielu medzi naposledy určenou výškou vyživovacej povinnosti otca predstavujúcu sumu 230,- eur a sumou 330,- eur mesačne určenou týmto rozsudkom, za sedem mesiacov je to teda spolu 700,- eur, za jeden deň mesiaca august 2020 je to 3,23 eur, spolu je to 703,23 eur. Na úhradu zročného výživného súd prvej inštancie poskytol otcovi maloletej lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Otec podáva odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutia vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec maloletej má zato, že deklarované výdavky na maloletú nezodpovedajú skutočnému stavu. Matka preukazovala výdavky na maloletú, ktoré pre rôzne obmedzenia nemohla vynaložiť (matka uvádza náklady za školu, školské výlety, náklady na športovú činnosť, sústredenia), ktoré v dôsledku pandémie COVID - 19 boli a sú pozastavené, či zakázané. Rovnako nemožno porovnávať výdavky na stravu maloletej vo veku 15 rokov s dospelou osobou vykonávajúcou fyzicky náročnú prácu so značným rozsahom nadčasov. Mesačné výdavky maloletej v sume 600,- eur, t.j. v rozsahu presahujúcom minimálnu mzdu, je preto potrebné považovať za značne nadhodnotené. Otec ďalej vytyka, že súd prvej inštancie neprihliadol na skutočnosť, na ktorú poukazoval otec maloletej, a to, že zvýšený príjem oproti ostatnému rozhodnutiu o výživnom bol tvorený výlučne nadčasmi, ktoré vznikli z dôvodu absencií jeho kolegov, najmä pre ochorenie COVID-19. Otec maloletej vykonáva prácu súvisiacu s kritickou infraštruktúrou, ako výpravca na železničnej stanici Bratislava hlavná stanica. V dôsledku pandémie COVID - 19 bol nútený pracovať veľa nadčasových hodín. Sám

sa v práci nakazil a prekonal uvedené ochorenie. Zvýšený príjem teda vyplýval z nadčasových hodín. Zvýšenej pracovnej záťaži ale zodpovedá aj fyzické a psychické vyčerpanie. Daný príjem preto nemožno považovať za stály. Základná mzda otca maloletej sa od ostatnej úpravy výživného nezmenila. Za daných okolností je záver súdu, že príjem otca maloletej je dostatočný na to, aby mohol uhrádzať výživné v sume 330,- eur nesprávny. Zreteľné je to aj pri posúdení príjmu otca maloletej za február 2021, kedy jeho príjem nepostačoval ani na úhradu všetkých jeho výdavkov. Otec maloletej býva v byte, v ktorom bývali jeho starí rodičia. Bolo preto nevyhnutné daný byt zrekonštruovať. Úpravy daného bytu nie sú dodnes ukončené a byt nie je kompletne zariadený. Z uvedeného dôvodu otec maloletej vyčíslil sumu, ktorú na tento účel v priemere mesačne vynakladá. Nie je pritom podstatné, či je daný byt v jeho vlastníctve alebo nie. V porovnaní s ostatným rozhodnutím o výživnom otec maloletej spláca záväzok z úveru poskytnutého VÚB, a.s., ktorý si zobral z dôvodu náhrady škody psychickej ujmy, ktorú si voči nemu uplatnila matka maloletej (pôvodne v sume 254,50 eur, refinancovaním zníženú na sumu 202,44 eur mesačne). Otec poukazuje na to, že má vek 52 rokov a 34 rokov pracuje v nepretržitej prevádzke ako výpravca. Má zdravotné problémy, čiastočne ochrnutú nohu, problémy s chrbticou. Má doporučenú kúpeľnú liečbu aspoň 1 x do roka, ďalej má vyštrbené dva predné horné zuby a doporučenú opravu náhradou za cca. 1.500,- eur. Tieto náklady si zatiaľ nemôže finančne dovoliť. Podľa otca možno konštatovať, že v možnostiach a schopnostiach matky maloletej je dosiahnuť vyšší príjem. Je zrejme, že do jesene 2020 pracovala ako doručovateľka, pričom od uvedeného obdobia bez závažných dôvodov nepracuje. Matka maloletej má tiež vytvorenú finančnú rezervu z platby, ktorú jej bol povinný uhradiť otec maloletej, s čím je na druhej strane spojený záväzok otca maloletej. Z uvedeného potom vyplýva, že životná úroveň matky maloletej je vyššia ako otca maloletej. Matka maloletej je finančne nezávislá a nemá žiadne záväzky. Má zabezpečený trvalý vysoký príjem bez toho, aby musela pracovať. Do 16.09.2020, kedy ukončila zamestnanie a podala návrh na zvýšenie výživného, mala príjem 1.623,35 eur, plus výživné (spolu so zročným výživným) v sume 260,- eur, t.j. spolu 1.883,35 eur mesačne, čo ďaleko prevyšuje príjem otca aj počas pandémie COVID - 19. Matka maloletej už viac ako 10 rokov pracuje na dohodu. Matka maloletej býva vo vlastnom byte s minimálnymi nákladmi. Pokiaľ súd prvej inštancie poukazuje na skutočnosť, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje výlučne jej matka, je potrebné uviesť, že je to najmä z dôvodov, ktoré spôsobila matka maloletej. Otec maloletej sa opakovane domáhal stretávaniu s maloletou, čomu jej matka aktívne bránila, čím došlo k narušeniu vzťahu otca s maloletou, čo napokon vyústilo do invektív zo strany maloletej voči jej otcovi. Otcovi maloletej je veľmi ľúto, že jeho dcéra už nechodí k nemu na návštevy. Vinu však nepocituje, nakoľko urobil všetko, čo bolo v jeho silách, aby k danej situácii nedošlo. Sedem rokov sa domáhal súdnej ochrany, aby sa s maloletou mohol stretávať, ale matka stretnutia úspešne sabotovala. Veľakrát bola privolaná policajná hliadka nielen pri preberaní, ale aj pri odovzdávaní, kedy maloletá odmietala vystúpiť z auta a vrátiť sa k matke. Matka ju nakoniec násilím vytrhla zo sedačky a s plačom ťahala domov. Zo strany otca bolo podaných množstvo trestných oznámení a minimálne trikrát bola matka napomenutá súdom na dodržiavanie súdneho rozhodnutia. Po siedmich rokoch dcéru „zlomila“, čomu prispeli aj drahé darčeka od matky. Snaha otca kontaktovať svoju dcéru bola ďalej neúspešná. Otec maloletej tiež namieťa, že súd v rozpore s ustanovením § 77 ods. 1 Zákona o rodine priznal výživné na maloletú späťne (v zmysle návrhu matky doručeného súdu dňa 17.02.2021) bez toho, aby na to boli dané dôvody osobitného zreteľa. V neposlednom rade otec maloletej poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie si nepreveril, a tým ani nemohol zohľadniť majetkové pomery oboch rodičov a skutočne vynaložené náklady na bývanie; súd prvej inštancie nezohľadnil zloženie príjmu otca maloletej, ani možnosť vyššieho príjmu matky v čase, keď môže byť zamestnaná na dohodu; súd prvej inštancie u otca maloletej nezohľadnil a neskúmal možnosti získania finančných prostriedkov pri chorobe, úraze, či strate zamestnania a následné platby, ktoré sú nevyhnutné (pôžičky, bývanie, lekárska starostlivosť, rehabilitácia, či nutná opatera). Otec žiada, aby súd zohľadnil aj jeho možnosti a potreby tak, aby mohol dosiahnuť aspoň približnú životnú úroveň svojej dcéry a jej matky. Otec poukazuje aj na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, III. ÚS 332/09-70), cit.: „Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť [§ 132 a § 157 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“), m. m. I. ÚS 243/07]. Otec poukazuje aj na to, že dôkazy nestačí len vykonať, ale treba ich tiež náležite vyhodnotiť, čiže posúdiť ich vierohodnosť a relevantnosť záväzného vyriešenia sporu. V tomto významnú úlohu

zohráva zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorú treba v občianskom súdnom procese bezvýhradne uplatňovať. Zásada voľného hodnotenia dôkazov umožňuje voľný myšlienkový proces súdu, ktorého výsledkom je záverečné presvedčenie ohodnotenej veci, pričom „súd vykonané dôkazy hodnotí podľa svojich vlastných záverov opierajúcich sa o skúsenosť a logiku“ (Zoulik, F.: Soudy a soudnictví. CH. Beck, Praha 1995, s. 130).“ Berúc v úvahu vyššie uvedené má otec maloletej za to, že zo strany konajúceho súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, keďže vykonané dôkazy boli hodnotené účelovo v jeho neprospech. Na základe vyššie uvedených skutočností a ustanovenia § 388 C.s.p. navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že návrh v celom rozsahu zamietla.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie, porovnanie pomerov od poslednej úpravy výživného s pomermi v čase rozhodnutia. Rozhodnutie riadne odôvodnil, uviedol podstatné náležitosti odôvodnenia, z rozhodnutia je zrejmé, akými úvahami sa zaoberal pri hodnotení dôkazov, ako posúdil skutočný stav veci a z akých dôvodov zvýšil vyživovaciu povinnosť otca. Otcove námietky v odvolaní, že súd prvej inštancie nevyhodnotil dôkazy náležite, že zo strany súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, keďže vykonané dôkazy boli hodnotené účelovo v jeho neprospech, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. To, že z dôkazov vyplynulo, že je dôvodné zvýšiť výživné, s čím otec nesúhlasí, ešte neznamená, že súd prvej inštancie hodnotil dôkazy účelovo, v neprospech otca. Účastník nemá právo na to, aby súd vyhodnotil dôkazy, tak ako ich hodnotí účastník. Odvolací súd nezistil v hodnotení dôkazov zo strany súdu prvej inštancie žiadne pochybenie, tieto súd prvej inštancie vyhodnotil správne, riadil sa zásadami pre určenie výživného a záujmom maloletej.

9. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť nasledovné. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah, ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnostami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného, prípade pri rozhodovaní o znížení výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov -

skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide o zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

10. V prejednáwanej veci súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane maloletej, ako aj na strane jej rodičov v čase od poslednej úpravy, s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Od poslednej úpravy k času podania návrhu matkou na zvýšenie výživného nastala zmena pomerov, a to už len samotným uplynutím vyše troch rokov od poslednej úpravy výživného, rastom maloletej a tým, že zo základnej školy nastúpila na bilingválne gymnázium. U maloletej navyše je potreba zubného fixného aparátu, s čím sú zvýšené náklady na dentálnu starostlivosť, maloletá nosí okuliare a maloletá je výkonná športovkyňa, kde rozvoj jej športového nadania patrí medzi oprávnené náklady a určite sa aj športová aktivita odráža na nákladoch na vyváženú a zdravú stravu, ako aj nákladoch na športové potreby. Otec je riadne zamestnaný, príjem mal v roku 2020 v priemere 1.588,- eur. Otec sa bráni tým, že v príjme má zohľadnené nadčasy, ktoré tu boli v čase pandémie Covid a ide len o prechodné obdobie takéhoto príjmu. Odvolací súd tieto argumenty nemôže vyhodnotiť ako dôvodné. Príjem mal otec stabilne v priemere za celý rok vo výške vyše 1.500,- eur mesačne, a aj keby bol príjem ponížený o nadčasy, stále je príjem otca vyše 1.100,- eur mesačne, otec je bez ďalšej vyživovacej povinnosti, má jednu maloletú dcéru a je jeho prvoradá zákonná povinnosť prispievať na jej výživu v rozsahu zodpovedajúcom jeho možnostiam a jej oprávneným nákladom. Otec uvádza náklady, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, ako napríklad pôžičky a 150,- eur mesačne na prípadné opravy bytu. Odvolací súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Otec pri svojom príjme je schopný platiť na maloletú vyššie výživné o 100,- eur oproti posledne určenej výške výživného. 100,- eur je primeraná suma zvýšenia, vzhľadom na oprávnené náklady na maloletú, ktoré matka riadne vyčíslila. Ako je už vyššie uvedené, medzi oprávnené náklady patria aj zvýšené náklady so zubnou starostlivosťou, kúpou okuliarov, či náklady súvisiace so športovou aktivitou maloletej. Otec niektoré náklady rozporuje, avšak aj keby náklady boli aj so stravou niekde okolo 500,- eur mesačne, výživné od otca vo výške 330,- eur, pri zohľadnení, že výkon osobnej starostlivosti je len na matke, otec sa s maloletou vôbec nestretáva, je primeraný podiel otca, vzhľadom k jeho možnostiam a schopnostiam. Otec uvádza náklad 150,- eur mesačne na prípadné opravy a údržbu bytu, čo nie je nevyhnutný výdavok, a teda určite má 100,- eur, ktoré je dôvodné poukazovať na výživné, ktoré ako je už vyššie uvedené má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Otec poukazuje na jeho zhoršený zdravotný stav, avšak tento uvádzal aj v čase posledného rozhodnutia a neboli predložené žiadne dôkazy o takom zlom zdravotnom stave, ktorý mu neumožňuje výkon práce. Otec namieta aj, že matka by mohla dosahovať vzhľadom na svoje možnosti vyšší príjem, poukazuje na to, že matka býva vo vlastnom byte, neplatí úver. Tieto argumenty nie sú spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Výživné sa určuje podľa možností a schopností najmä povinného rodiča, jeho životnej úrovne. Aj keby matka mala vyšší príjem ako má, neznamenalo by to, že otec je oprávnený platiť nižšie výživné, ako vychádza z jeho pomerov, a ako zodpovedá oprávneným nákladom na maloletú. Otec taktiež vytýka v odvolaní, že súd prvej inštancie určil zvýšenie výživného od 31.08.2020, teda podľa otca spätne a nevysvetlil dôvody, pre ktoré určil výživné spätne. Odvolací súd však upriamuje pozornosť na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého právo na výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania. V danom prípade bol návrh podaný dňa 31.08.2020, teda súd prvej inštancie priznal výživné odo dňa začatia konania, a nie spätne. O priznanie spätého výživného by išlo v prípade, ak by bolo zvýšené výživné priznané aj za obdobie predchádzajúce podaniu návrhu, čo sa v danej veci nestalo. Odvolací súd poukazuje aj na ust. § 121 C.m.p., podľa ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery. V čase podania návrhu na súd matkou tu bola prítomná zmena pomerov, ktorá odôvodnila zvýšenie výživného, a preto súd prvej inštancie správne určil moment zvýšenia výživného odo dňa začatia súdneho konania, teda dňa 31.08.2020.

11. Odvolacím súdom bolo zistené, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, riadne zistil skutočný stav veci potrebný na rozhodnutie, zaoberal sa všetkými podstatnými skutočnosťami a v rámci

odôvodnenia svojho rozsudku sa s nimi riadne vysporiadal. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože je vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

12. Odvolací súd zároveň dodáva, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci P.S. proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

13. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).